

Perplexity platformasida qidiruv funksiyasidan samarali foydalanish

Perplexity AI, boshqa odatiy qidiruv tizimlaridan farqli ravishda, foydalanuvchini ko‘plab havolalar bo‘ylab sayohat qilishga majbur etmaydi. Uning algoritmlari foydalanuvchi kiritgan so‘rovni semantik tahlil qiladi, yangiligi va ishonchliligi tasdiqlangan ma’lumotlar bazasini skanerlaydi hamda zarur bo‘lsa ilmiy maqolalar, hukumat portallari va mashhur ommaviy axborot vositalarini o‘z ichiga olgan veb-manba to‘plamidan eng dolzarb fragmentlarni tanlab, yagona izchil javob paragrafini yaratadi. Aynan shu sababli Perplexity dars jarayonida yoki ilmiy izlanish chog‘ida **tezkor dalillash, faktlarni tasdiqlash va havola keltirish** kerak bo‘lganda, o‘qituvchiga an’anaviy qidiruvdan ko‘ra ancha qulay ko‘rinadi.

Perplexity veb-saytiga kirish va hisob yaratish

Platformaga ilk bor tashrif buyurishda foydalanuvchi minimal vaqt sarflab, oddiy ro‘yxatdan o‘tish jarayonidan o‘tadi. Brauzeringizda <https://www.perplexity.ai/> manzilini oching. O‘ng yuqori burchakdagi **"Sign up"** tugmasini bosib, elektron pochta yoki Google hisobingiz bilan ro‘yxatdan o‘ting. Autentifikatsiya qilinganidan so‘ng shaxsiy bosh sahifa (dashboard) ochiladi. Bu shaxsiy dashboardga ega bo‘lish va qidiruv funksiyalaridan foydalanish imkonini beradi. Shuningdek, bu barcha qidiruv tarixingizni saqlash va keyin qayta ishlash imkoniyatini ta’minlaydi.

Asosiy qidiruv maydonidan foydalanish

Bosh sahifaning markazida joylashgan katta qidiruv maydoni ("Ask anything...") Perplexity bilan muloqotga kirishishning boshlang‘ich nuqtasi sanaladi. Mavzuga oid tezkor so‘rov yozish va natija olish uchun, masalan, biologiya darsiga tayyorlanayotgan pedagog **"What is the process of photosynthesis? Explain step by step."** deb yozishi kifoya. Enter tugmasini bosib, natijani kuting.

Sun‘iy intellekt bir necha soniya ichida fotosintezni yuzaga keltiruvchi asosiy reaksiyalarni ketma-ketlikda tasvirlab, har bir jarayonni biokimyoviy termin va soddalashtirilgan izohlar yordamida bayon etadi. Perplexity qidiruv tizimi

natijalarni to'liq javobni paragraflarda ko'rsatuvchi matn shaklida taqdim etadi. Javob oxirida esa **manbalar ro'yxati** tartiblangan ro'yxat ko'rinishida chiqadi, shunda o'qituvchi istalgan payt "Nature" jurnalidagi maqola yoki "Britannica" ensiklopediyasining tegishli sahifasiga to'g'ridan-to'g'ri o'tib, matndagi faktning haqqoniyligiga shaxsan ishonch hosil qilishi mumkin. Oddiy so'rov orqali ham murakkab mavzular bo'yicha to'liq javob olish mumkinligi o'qituvchiga dars materialini tez tayyorlashda yordam beradi.

Manbalarni tahlil qilish va filtrlash

Perplexity'ning o'ziga xos afzalligi – javob formatini va qamrov muddatini foydalanuvchi xohishiga qarab sozlash imkoni. Qidiruv natijalarida **"Sources"** bo'limiga qarang. Har bir manbaning sarlavhasi va qisqacha tavsifi ko'rsatiladi. Manbani ochish uchun **"View Source"** tugmasini bosib.

"Settings" oynasidagi **Response Length** parametri qisqa annotatsiya kerak bo'lsa "Short" rejimni, batafsil sharh lozim bo'lsa "Long" rejimni tanlashga imkon beradi. Xuddi shu joyda **"Date Range"** opsiyasi ham mavjud: tarix darsida uzoq davrlarni o'rganish uchun barcha manbalarni ko'rsatish, zamonaviy sog'liqni saqlash statistikasi haqida ma'lumot to'plashda esa faqat so'nggi 30 kun ichida chop etilgan axborotni ko'rish mumkin. Dars uchun dolzarb va ishonchli manbalar tanlash, talabalarigizga sifatli ma'lumot taqdim etishni kafolatlaydi. Shuningdek, ishonchli akademik saytlarga (edu, gov) ustuvorlik berib, ma'lumotni filtrlashingiz mumkin.

Qidiruv natijalarini saqlash va eksport qilish

Qidiruv natijalari qadrlil bo'lsa, ularni yo'qotib qo'ymaslik uchun Perplexity'da **"Save"** funksiyasi bor. Har bir javobning yuqori qismida joylashgan yulduzcha ikonkasini bosish kifoya – platforma uni avtomatik ravishda **"Bookmarks"** bo'limiga qo'shadi. Keyinroq o'qituvchi barcha saqlangan natijalarni bir joyda ko'rib, o'z dars senariysi uchun eng kerakli iqtiboslarni tanlaydi.

Bundan tashqari, butun qidiruv sessiyasini bitta **PDF yoki CSV hujjatga yuklab olib**, taqdimotga qo'shish yoki hamkasbiga e-pochta orqali yuborish ham

mumkin. Bu funksiya ilmiy-metodik ishlarda, adabiyot sharhi yoki loyiha hisobotlarini tayyorlashda ayniqsa qulay, chunki dalillar va havolalar birlashtirilgan mukammal arxiv hujjati bir necha soniyada tayyor bo‘ladi.

Advanced Search: Dialog va uzaytirilgan so‘rovlar

Perplexity’da chuqur muloqot qilish imkonini beruvchi **dialog rejimi** ham bor. Foydalanuvchi dastlabki savolga javob olgach, shu mavzuni kengaytiruvchi ikkinchi yoki uchinchi so‘rovni **"Follow-up"** panelida yozadi. Masalan, fotosintez haqida umumiy javobdan keyin "Fotosintez tezligiga ta’sir qiluvchi omillarni eksperimental tarzda qanday o‘lchash mumkin?" degan savol beriladi.

Algoritm avvalgi javob kontekstini eslab, yangi savolni shu asosda sharhlaydi va har bir tajriba usuliga mos manbalar havolasini kiritadi. Bunday izchil dialog o‘qituvchiga murakkab mavzuni bosqichma-bosqich chuqurlashtirish imkonini beradi, o‘quvchi esa dars davomida yechilmay qolgan savollariga darhol javob olishi mumkin. Har bir dialog bosqichida **"Cite"** tugmasi orqali manbalarni aniqlashingiz mumkin.

Foydali tavsiyalar va yakuniy xulosa

Platformadan samarali foydalanish uchun ikki asosiy odatni egallash yetarli. Birinchisi, savolni iloji boricha **aniq va lo‘nda ifodalash**; sun’iy intellekt necha so‘z ko‘p bo‘lsa shuncha yaxshi degan qoida bo‘yicha ishlamaydi, aksincha maqsadga bevosita yo‘naltirilgan so‘rov natijani aniqlashtiradi. Ikkinchisi, manba havolalarini ko‘r-ko‘rona qabul qilmasdan, ustiga bosib ochish, keltirilgan dalilni mutlaq konteksti bilan o‘qish va faqat shundan so‘ng dars materialiga kiritish. Bu yondashuv o‘quvchilarga ham ibrat bo‘ladi, zero ular ham internetda ko‘rilgan har bir ma’lumotni tekshirib, tanqidiy fikr yuritishga o‘rganishlari — zamonaviy media savodxonlikning muhim qismidir.

Muhim tavsiyalar:

- **Aniq so‘rovlar:** Savolni qisqa va maqsadli qilib yozing.
- **Manbalarni baholash:** Ishonchli va akademik manbalarga asoslaning.

- **Saqlash va eksport:** Dars rejalari va slaydlar uchun natijalarni arxivlang.
- **Dialog funksiyasi:** Mavzu bo'yicha ketma-ket savollar berib, chuqur ma'lumot oling.

Xulosa tarzida aytish mumkinki, Perplexity qidiruv funksiyasi o'qituvchiga dars tayyorlash jarayonida **real vaqt rejimida dolzarb, dalillangan va havolalarga boy ma'lumot topish**, uni xotiraga saqlab, istalgan formatda eksport qilish hamda izchil dialog vositasida mavzuni chuqur o'rganish imkonini beradi. Shunday ekan, sun'iy intellekt yordamida darsni boyitish, vaqtni tejash va talabalarni faktchek qilish madaniyatiga o'rgatish istagan har bir pedagog uchun Perplexity AI ayni muddao hisoblanadi.